

## Advies 59

### 1. Feiten

1.1. Beklaagde heeft een meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure uitgeschreven met betrekking tot een opdracht voor de levering van postdiensten en bezorging.

1.2. In par. 3.4.4 van het Beschrijvend Document (op blz. 13) is onder andere bepaald:

'Zoals al bij 1.4.4 is aangegeven zijn er verschillende methoden voor het berekenen van de prijs. Afhankelijk van de keuze binnen uw organisatie vult u het op uw organisatie van toepassing zijnde prijzenblad in. De fictieve laagste prijs wordt berekend door per regel de aantallen poststukken te vermenigvuldigen met het door u aangeboden tarief. Het kan voorkomen dat er bij bepaalde regels in het prijzenblad geen aantallen staan weergegeven. Dit omdat op basis van de thans bekende gegevens bij opdrachtgever deze niet bekend zijn. Bijvoorbeeld bij de onderverdeling in gewichtsklassen. Bij opdrachtgever is thans enkel het aantal stuks en gemiddeld gewicht bekend, terwijl uw organisatie mogelijk meerdere gewichtsklassen hanteert met verschillende tarieven. Indien uw organisatie de opdracht verwerft zal de afrekening van de poststukken plaatsvinden door het desbetreffende aantal poststukken af te rekenen met het daarbij behorende tarief.'

In de aanhef van Bijlage IV (Prijzenblad) van het Beschrijvend Document (op blz. 24 en 25) is bepaald:

'Onderstaand vindt u het in te vullen tariefmodel. U dient een van beide tabellen geheel in te vullen. Deze genoemde aantallen zijn fictieve jaarlijkse cijfers waar u geen rechten aan kunt ontlenen.'

1.3. Bijlage IV is vanwege de noodzaak tot het aanbrengen van correcties aangepast bij de eerste en de tweede Nota van Inlichtingen van 25 oktober respectievelijk 5 november 2013. Beklaagde heeft in de tweede Nota van Inlichtingen de vraag (nr. 19) of zij bereid zou zijn, vanwege de gewenste transparantie en vergelijkbaarheid van het onderdeel prijs uit de aanbiddingen, één eenduidig prijzenblad te hanteren, negatief beantwoord: 'Door de huidige opbouw van de prijzenbladen kunnen alle marktpartijen een prijsopgave indienen die het beste bij hun werkwijze past, maar waarbij het totaal aantal te bezorgen poststukken toch gelijk is. Hiermee is de vergelijking toch transparant. Zouden wij uw voorstel overnemen dan zou dat bepaalde marktpartijen kunnen bevoordelen resp. benadelen.'

1.4. Beklaagde heeft in totaal twee inschrijvingen ontvangen, waaronder die van klager. Beide inschrijvers hebben gekozen voor dezelfde prijstabel in het inschrijfbiljet.

1.5. Op 20 november 2013 heeft beklagde aan klager medegedeeld dat haar inschrijving niet aan de gestelde eisen voldoet en derhalve niet voor gunning van de opdracht in aanmerking komt. Beklaagde heeft te kennen gegeven voornemens te zijn de opdracht aan de andere inschrijver te gunnen.

### 2. Beschrijving klacht

Beklaagde heeft in de aanbestedingsdocumenten twee prijzenbladen opgenomen. Zij geeft de inschrijvers de vrijheid te kiezen tussen het invullen van het ene dan wel het andere prijzenblad. De mogelijkheid bestaat dat inschrijvers ten opzichte van elkaar een verschillend

prijzenblad invullen. Daarmee is het niet transparant hoe het onderdeel prijs beoordeeld wordt en hoe de (voorlopige) gunning tot stand komt.

### **3. Onderbouwing klacht**

Het is niet transparant hoe het onderdeel prijs beoordeeld wordt en hoe de (voorlopige) gunning tot stand komt. Klager verwijst ter onderbouwing van de klacht naar art. 1.4 en art. 1.15 Aanbestedingswet met het oog op objectiviteit en het op gelijke wijze behandelen van inschrijvers.

### **4. Aangedragen suggestie(s) tot verhelpen van de klacht**

Klager verzoekt beklaagde om de prijzenbladen te vervangen door één eenduidig prijzenblad.

### **5. Reactie beklaagde**

- 5.1. Beklaagde schaart zich in de eerste plaats achter het advies dat haar klachtenmeldpunt op 10 november 2013 heeft geformuleerd. Het klachtenmeldpunt deed dat naar aanleiding van een klacht die klager op 8 november 2013 bij dat meldpunt heeft ingediend. Die klacht is gelijklopend aan de klacht die klager bij de Commissie heeft ingediend.
- 5.2. Het klachtenmeldpunt van beklaagde is van oordeel dat de klacht onterecht is omdat het gunningscriterium prijs en de beoordeling daarvan voldoende objectief en eenduidig is en afgestemd is op de opdracht. Bovendien doet de gekozen beoordelingsystematiek volgens beklaagde geen afbreuk aan het gelijkheidsbeginsel. Het klachtenmeldpunt onderbouwt dit oordeel als volgt.
- 5.3. Op de aanbesteding is (alleen) deel 1 van de Aanbestedingswet 2012 van toepassing. Daarin wordt onder meer bepaald dat de aanbestedende dienst de inschrijvers op gelijke wijze moeten behandelen en dat de aanbestedende dienst de voorschriften in de Gids Proportionaliteit moet toepassen of moet motiveren waarom hij afwijkt van de voorschriften. Paragraaf 3.5.5. van de Gids Proportionaliteit bevat geen expliciet Voorschrift maar behandelt wel het onderwerp 'gunningscriteria' en stelt dat deze afgestemd moeten zijn op de opdracht en objectief en eenduidig moeten zijn. Met verwijzing naar paragraaf 1.4.4 en paragraaf 3.4.4 op pagina 13 van het Beschrijvend Document, legt beklaagde naar het oordeel van het klachtenmeldpunt uit dat zij een prijssystematiek hanteert die rekening houdt met de verschillende werkwijzen binnen de diverse (landelijk- en regionale) organisaties. Paragraaf 3.4.4 van het Beschrijvend Document legt voorts uit dat het gunningscriterium 'prijs' beoordeeld wordt op de fictieve laagste prijs. Er is volgens het klachtenmeldpunt dus niet gekozen voor een vergelijking en beoordeling van de verschillende tarieven maar voor een beoordeling van het totaal van aangeboden tarieven met bijbehorende fictieve aantallen. Aan die aantallen kunnen overigens geen rechten worden ontleend. Het prijzenblad (bijlage IV) is twee keer aangepast door beklaagde, de laatste aanpassing bij de tweede nota van inlichtingen van 5 november 2013. Uit het definitieve prijzenblad van 5 november 2013 inclusief genoemde voorwaarden en voetnoot 1 tot en met 3 blijkt dat de inschrijver zelf bepaalt hoe gedetailleerd hij zijn tarieven wenst te offeren qua bestemming en qua gewicht maar dat dit voor de beoordeling van het gunningscriterium prijs niet uitmaakt. Alle aantallen zijn op eenduidige wijze toegekend aan de te onderscheiden gewichten en bestemmingen. Beklaagde is er naar het oordeel van het klachtenmeldpunt juist in geslaagd om een systematiek te bedenken die de verschillen in de werkwijze van tarifieren in de markt van postbezorging respecteert en niet één verplichte werkwijze af te dwingen. Dat is ook duidelijk toegelicht in het antwoord op vraag 19 in de tweede Nota van Inlichtingen van 5 november 2013. De inschrijver bepaalt dus uiteindelijk zelf de mate van gedetailleerdheid van tarifieren

die bij zijn werkwijze past en dus voor welk prijzenblad hij kiest. De gekozen systematiek leidt niet tot bevoordeling of benadeling.

- 5.4 In aanvulling op het bovenstaande advies van haar klachtenmeldpunt, merkt beklaagde nog op dat zij met de beoogde gunningssystematiek juist recht heeft willen doen en meent te hebben gedaan aan het transparant en objectief beoordelen van de verschillende tariefmethodes waarmee marktpartijen – waaronder klager – de dezelfde dienstverlening aanbieden. Tot slot stelt beklaagde nog dat – nu zij in totaal twee aanbiedingen heeft ontvangen en beide inschrijvers hebben gekozen voor dezelfde prijstabel – het betoog van klager dat de inschrijvingen op twee verschillende prijzenbladen niet vergelijkbaar zouden zijn, niet langer relevant is.

## 6. Beoordeling

- 6.1 Vooropgesteld moet worden dat wanneer de Commissie tot het oordeel komt dat de klacht gegrond is, beklaagde bij dat oordeel geen belang heeft. Immers, uitgaande van de juistheid van de informatie die beklaagde aan de Commissie heeft verstrekt, is het allereerst zo dat de door klager geopperde mogelijkheid dat inschrijvers ten opzichte van elkaar een verschillend prijzenblad invullen zich niet heeft voorgedaan. In de tweede plaats is het zo dat de inschrijving van klager niet aan de gestelde eisen voldoet en dat het daarbij niet gaat om eisen die verband houden met de door klager ter discussie gestelde Bijlage IV (Prijzenblad).
- 6.2 Hoewel klager in casu dus geen belang heeft bij de klacht overweegt de Commissie ten overvloede nog als volgt, waarbij zij zich mede baseert op het advies van een aan de Commissie verbonden Expert.
- 6.3 De kern van de klacht is dat niet transparant zou zijn hoe het onderdeel prijs wordt beoordeeld, aangezien beklaagde de inschrijvers de vrijheid heeft gegeven te kiezen tussen het invullen van het ene dan wel het andere prijzenblad. De Commissie ziet echter niet in hoe het uitoefenen van die vrijheid het door klager gevreesde risico van onvoldoende transparantie wat betreft de beoordeling van de inschrijvingen op het onderdeel prijs in het leven zou kunnen roepen.
- 6.4 Uit de samenhang tussen par. 3.4.4 en Bijlage IV (Prijzenblad) van het Beschrijvend Document blijkt dat een totaalprijs wordt berekend op basis van tarieven die de inschrijvers invullen in een prijzenblad. Hierbij zijn twee verschillende prijzenbladen gehanteerd, die in het vervolg "Blad I" en "Blad II" genoemd worden.
- 6.5 De verschillen tussen Blad I en Blad II zijn de volgende:
- A. In Blad I wordt onderscheid gemaakt tussen postbezorging in Limburg en postbezorging in de rest van Nederland, terwijl in Blad II dat onderscheid (vermoedelijk) niet wordt gemaakt;
  - B. In Blad I is er voor "Port Betaald" één indeling in vijf gewichtsklassen, terwijl Blad II behalve die indeling in vijf gewichtsklassen ook een alternatieve indeling in twee gewichtsklassen bevat;
  - C. In Blad I wordt gesproken over "Port betaald" en in Blad II over "Port betaald (Gemengd)".
- 6.6 Voor het indienen van hun tarieven hebben de inschrijvers de volgende mogelijkheden:
- A. In Blad I in alle rijen tarieven invullen;
  - B. In Blad II tarieven invullen in de rijen 1 t/m 4 en 10 t/m 15;
  - C. In Blad II tarieven invullen in de rijen 5 t/m 15.
- 6.7 Blad II is zo ingericht dat de totale aantallen poststukken in de hiervoor genoemde optie B (in Blad II tarieven invullen in de rijen 1 t/m 4 en 10 t/m 15) respectievelijk optie C (in Blad II tarieven invullen in de rijen 5 t/m 15) even groot zijn. Dat aantal is gelijk aan het totaal aantal

poststukken in optie A (in Blad I in alle rijen tarieven invullen), zodat met betrekking tot het totaal aantal poststukken opties A, B en C vergelijkbaar zijn.

- 6.8 Daarmee heeft beklagde naar het oordeel van de Commissie – anders dan klager in haar klacht stelt – voldoende transparant gemaakt hoe de inschrijvingen worden beoordeeld op het onderdeel prijs.

## 7. Advies

De Commissie acht de klacht **ongegron**d.

Den Haag, 24 december 2013

w.g.:  
Mr. J.G.J. Janssen  
Voorzitter

Prof.mr. C.E.C. Jansen  
Vicevoorzitter